

at være for dyrt, og som det dernæst er meget vanskeligt, ja maaske helt umuligt for Tiden at faa. Men af disse Grunde, da vi ikke ved, om vi faar Brødkorn nok, og om vi kan faa de nødvendige Gødningsmidler, det nødvendige Kvælstof, at tilføre de besaaede Arealer, vil jeg her gøre opmærksom paa de ret store Beholdninger, som ligger omkring hos Landmændene og for Øjeblikket er gemte i vore Ajlebeholdere. Det er ret betydelige Mængder af Kvælstofgødning, som her er opsamlet, og der er ikke Tvivl om, at den ogsaa med Fordel kan anvendes til Vintersæd. Der kan ganske vist ikke opgives tilforladelige Tal hverken i Retning af, hvor store Ajlemængder der ligger hos Landmændene, eller hvor store Mængder Kvælstof denne Ajle indeholder; men vi har dog nogen Vejledning i den Retning, og jeg skal nævne nogle enkelte Tal. Der blev i 1907 foretaget en Undersøgelse af, fra hvor mange Besætninger Ajlen blev opsamlet, og det viste sig den Gang, at den blev opsamlet fra 44 pCt. af samtlige Landets Besætninger. Nu ved vi allesammen, at dette at opsamle Ajle siden 1907 har været i meget stærk Udvikling; der er bygget mangfoldige Ajlebeholdere siden den Tid, og de, som er bedst inde i de Forhold, mener, at vi nu er oppe ved 70 à 75 pCt. Jeg vil imidlertid holde mig paa den sikre Side og vil gaa ud fra, at vi kun faar Ajlen opsamlet fra 50 pCt. af Landets Besætninger, altsaa fra Halvdelen af Kreaturholdet. Ved den Tælling, som blev foretaget den 29. Februar 1916, altsaa for et Aar siden, viste det sig, at der fandtes 2,290,000 Stykker Hornkvæg i hele Landet. Gaar vi ud fra, at Ajlen bliver opsamlet fra Halvdelen af dem, bliver det altsaa fra 1,145,000 Stykker Hornkvæg. Endvidere er det ved Undersøgelser konstateret, at et voksent Kreatur i de 7 Vintermaaneder afgiver en Ajlemængde af 2,867 Pund. Dette giver jo en kolossal Mængde for alle Besætninger, nemlig et saa stort Tal som 3,282,715,000 Pund.

Men saa bliver det næste Spørgsmaal det afgørende Spørgsmaal: Hvad indeholder denne Ajle? For at vi skal kunne benytte den store Ajlemængde rigtigt, maa vi kende dens Kvælstofindhold. Men med Hensyn til dette Spørgsmaal er vi ret uheldigt stillede; thi ganske vist er der foretaget mange Undersøgelser i Løbet af de sidste Aar, men de har vist en saa stor Forskel, at det har været ret vanskeligt at komme til noget bestemt Resultat.

Der er flere Forhold, og navnlig to Forhold, som betinger den større eller mindre Kvælstofmængde i Ajlen, dels den mere eller mindre stærke Fodring navnlig med kvælstofholdigt Foder, dels frem for alt, hvorledes Ajlen opsamles og opbevares. Nu vil jeg ikke tro, at der er ret mange Ajlesamlinger, der indeholder saa lidt Kvælstof som den mindste Mængde, der har vist sig at være til Stede, nemlig 0,905 pCt. medens Kvælstofindholdet har vist sig at kunne stige til 1,224 pCt. Det er selvfølgelig en ret svimlende Forskel; men gennem de mange Undersøgelser er man kommet til det Resultat, at man tør antage, at Middellindholdet af Kvælstof i samtlige Ajleopsamlinger varierer mellem 0,4 og 0,5 pCt. For ogsaa her at være paa den sikre Side skal jeg i det efterfølgende regne med et Middellindhold af 0,4 pCt. Kvælstof i Ajlen. I saa Fald giver den store Ajlemængde, jeg før nævnedes — over $3\frac{1}{4}$ Milliard Pund —, en Kvælstofmængde af 13,130,860 Pund. Det vil maaske bedst forstaaes, hvis man gaar ud fra en enkelt Besætning paa f. Eks. 20 Stykker Kreaturer. En saadan Besætning vil i de 7 Vintermaaneder, som man regner for Middeltiden for Opsamlingen, give en samlet Ajlemængde af 57,340 Pund; og regnet efter den laveste Middelpcent Kvælstof, 0,4, vil denne Besætning give en Kvælstofmængde af 229 Pund, hvilket svarer til 1,528 Pund Chilisalpeter, naar vi regner med Salpeter med 15 pCt. Kvælstofindhold. Nu er det klart, at naar der er Tale om at anvende Ajlen til Vintersæd, gælder det her som under mange Forhold, men navnlig her, at kun den enkelte Landmand er i Stand til at bedømme, om det i det hele taget kan betale sig, og om det er forsvarligt at anvende Ajle paa Vintersæd. For at kunne bedømme det skal vedkommende nemlig ikke alene kende sin Jord, men ogsaa den Sædstamme, han har udsaaet, og han skal kende Jordens Gødningstilstand og helst ogsaa Ajlens Kvælstofindhold. Der kan heller ikke opgives tilforladelige Tal med Hensyn til, hvad Tilførselen af Ajle vil kunne udbringe.

Man vil maaske sige, at det er kun en ren og nøgen Teori, jeg her har fremsat, men Anvendelse af Ajle er noget, der er saa godt som alle Landmænd bekendt. Ajle er anvendt i flere Aar, i det praktiske Liv er man fuldstændig kendt med dens Anvendelse, men jeg vil indrømme, at man navnlig under disse Forhold er altfor lidt inde paa at anvende Ajle til Vintersæd.